

עבודת המדות בימי ספירת העומר

א. מבוא

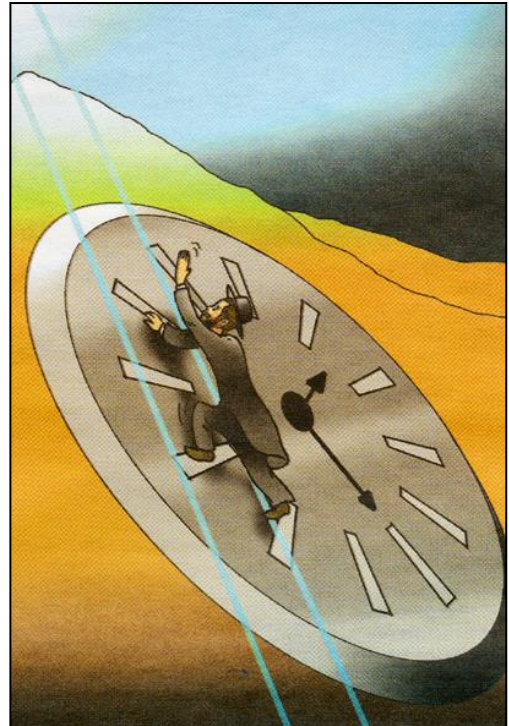
מעשה במלך ששלט על מדינות רבות. הוא חפץ בעיר בירה מיוחדת שתפאר את מלכותו. פסגת חלומותיו היתה הככר הגדולה שהוקמה במרכז העיר, הוא נטע בה עצים נדירים ופרחים מרהיבי עין, ובמרכז הככר התנוסס לגובה רב מגדל עצום ממדים. בראשו של המגדל היה שעון אורלוגין יקר מאד שצלצוליו הערבים נשמעו ברחבי עיר הבירה. ככר זו אכן משכה אליה המונינים. היה זה אתר התיירות ההומה ביותר במדינה.

לימים, למגינת לב המלך והתושבים, פסקה מנגינתו הערבה של השעון תקלה קשה ארעה בו וצליליו לא נשמעו עוד. טובי המומחים שהגיעו לתקן את השעון נתקלו בבעיה קשה: אל השעון הובילו מדרגות רבות עד מאד. ניסו השענים בזה אחר זה לעלות למגדל בכדי לתקן את השעון אך בשלב מסוים התיאשו כולם וירדו.

שען אחד הגיע וטען שיש באפשרותו לתקן את השעון ואכן, עלה והצליח כששאלו אותו מה היה סוד הצלחתו, ענה:

* שערך את התשובה: _____

כשאתם עליתם – הבטתם כלפי מעלה וראיתם כמה ארוכה עוד הדרך והתיאשתם, ואילו כשאני עליתי – הבטתי כל הזמן כלפי מטה, ראיתי איזו דרך ארוכה כבר עברתי וזה מה שנתן לי את הכח להמשיך הלאה, זה מה שעודד אותי.

הסיפור הוא משל לספירת העומר. חשבו על תשובתו של השען, והקבילו אותה לימי הספירה: _____

ב. עבודת המידות בימי הספירה

כשישראל יצאו ממצרים הם היו במצב קשה מאד מבחינה רוחנית, שקועים במ"ט שערי טומאה. הם היו שקועים בגשמיות, בבהמיות ובחומריות. והנה מודיע משה רבינו שעליהם להתקדש ולהטהר עד למתן תורה. איך אפשר להגיע לראש המגדל, לפסגה רוחנית של חג השבועות כשהם שלמים וראויים לקבלת התורה?

עמ"י ספרו ספירת העומר מדי יום, וכל יום התקדשו עוד ויצאו משער טומאה אחד, וכך הם הצליחו להגיע למתן תורה בשלמות רוחנית. גם בימינו, כל אחד מאתנו חייב לראות עצמו כאילו יצא ממצרים. לכל אחד "ציאת מצרים" פרטית משלו ועבודה רוחנית בדרגה שלו, ועליו לעלות מדרגות רבות כדי להגיע לראש המגדל – לחג השבועות, "ולהשמיע שוב את המנגינה הערבה", להגיע לשלמות של קבלת התורה.

מהי הדרך לקבלת התורה בכל שנה? מהו הבסיס וההקדמה לתורה? _____

מהי עבודת המידות שבימי הספירה?

את הפס' "וספרתם לכם ממחרת השבת... " מסביר בעל ה"נתיבות שלום":

ספרתם – מלש' ספיר מהי ספירה? _____

כשם שאבן ספיר מאירה את כל סביבותיה כך בימי ספירת העומר עלינו להאיר את הפינות האפלות שבלבנו.

הדגימו "פינות אפלות" כגון אלו: יש אנשים ש _____

ויש שהקושי אצלם בעבודת המידות מתבטא ב _____

בימי הספירה עלינו להעזר בחלוקה של שבע השבתות עפ"י שבע המידות שקשורות לשבעת הרועים – שבעת המנהיגים שהיו לעמ"י. כל אחד מהם התיחד במידה אחרת ובכל שבוע יש כוחות מיוחדים לתיקון אותה מידה.

ומהן המידות? ומי הם הרועים?

הרועים – אברהם, _____, משה, _____, יוסף, _____,

המידות – עיינו בסידור, בספירת העומר ומצאו את המידות המנויות ליד כל יום בספירה: _____,

נבחן את הקשר בין הרועה למידה:

אברהם - מידתו הבולטת: _____.

עיינו במקורות הבאים וציינו מהן החסד שנעשה בכל אחד מהם וכלפי מי:

- בראשית י"ב ה' - _____

- בראשית כ"א ל"ג - _____

שיא החסד שלו מתבטא ב _____ תארו עפ"י בראשית י"ח א-ח:

בשבוע הראשון של ספירת העומר, ובכלל בימי הספירה עלינו להתחזק **נ** ולזכור את דברי ר' משה מקוברין: "יום שיהודי לא עשה בו חסד – אינו נחשב ליום". פרטו חסדים שונים שאפשר לעשות בחיי היום יום: _____

השבוע השני – מדתו **גבורה** – **יראת שמים** מדה זו נבחנה במיוחד אצל **יצחק**. חז"ל מתארים את עקידת יצחק כנסיון לאברהם אך לא ליצחק, כי במעלתו הגבוהה ביראת שמים, פחד מהקב"ה ועשית רצונו במדויק – לא שייך היה ספק בקיום רצון ה', אפילו יהא כרוך במסירות נפש.

פרטו תחומים מחיי היומיום הקשורים ליראת שמים: _____

השבוע השלישי מקביל ליעקב אבינו ולמידתו – **תפארת**.

תפארת = אמת. התורה מציינת את מדתו זו של יעקב בתיאור: "ויעקב _____ יושב אהלים" רש"י מסביר שתם הוא מי שאינו חריף לרמות. האמת היתה נר לרגלי יעקב, גם למול נסיונותיו בבית לבן הרמאי – שהיה ההפך הגמור ליעקב.

העזרו במקורות הבאים ותארו כיצד רימהו לבן וכיצד נהג כלפיו יעקב: בראשית כ"ט כ"ג, כ"ט כ"ח - _____

_____ בראשית ל"א ל"ט – מ"ב _____

בשבוע זה של ספירת העומר יש להתחזק **במידת האמת והיושר**. הדגימו מחיי המעשה אפשרויות לעבודה על יושר: _____

מידתו של **משה רבנו** - **נצח** – מצויינת את השבוע הרביעי.

נצח זו התורה, המושג הנצחי שקבלנו ממשה רבינו בה אפשר וראוי להתחזק בשבוע זה.

פרטו כיצד נתחזק:

באהבת תורה – _____

בלימוד תורה – _____

בקיום מצוותיה – _____

המידה החמישית **הוד** – יופיו של **אהרון הכהן** – תכונתו הידועה "אוהב _____ ורודף _____" בשבוע החמישי עלינו להתחזק

בשלוש ובאחדות, לברוח מכל מריבה, ולהיות ממכבי השריפות ומקטיני המחלוקות. כתבו את המדרש על אהרון הכהן כיצד היה משכין שלום בין איש לרעהו: _____

המידה השישית **יסוד** – מדת **הקדושה** של **יוסף הצדיק** אשר עמד בנסיון הקשה של טומאה, כרצונה של אשת פוטיפר. ואומר עליו המדרש: "הים ראה וינס" בזכות "ויעזוב בגדו בידה וינס", ים סוף נקרע כשראה את ארונו של יוסף, כי כשם שיוסף שבר את רצונו ועשה נגד הטבע – כך הים נקרע ושינה את טבעו.

בשבוע זה יש להתחזק ולהתקדש עד ועוד.

השבוע השביעי – והאחרון הוא מדת **מלכות** מדתו של **דוד המלך** במידה זו על האדם לשלוט על יצרו ותאוותיו להיות המלך על גופו ואבריו ולהכניעם לרצון נשמתו ולא להיות מובל על ידם.

זו הדרך שלמדונו חז"ל ללכת בה בנתיב המדות של ספירת העומר: התחזקות בחסד, ביראת שמים, באמת, בתורה, בשלוש בקדושה ובמלכות.

ג. מנחה חדשה

מצות העומר נאמרה בתורה בצוי: "וספרתם לכם ממחרת השבת **מיום הביאכם את עומר התנופה** . . . תספרו חמישים יום והקרבתם **מנחה חדשה לה'**"

ציון גבולות התאריכים של הספירה אינו מפסח ועד שבועות: אלא _____ מדוע?
בפסח – מצווים להביא מנחת העומר, בשבועות – שתי הלחם.

↓ ↓
עשויה מ _____ עשויים מ _____
השעורים הם מאכל _____ החיטים הם מאכל – אדם.

הבהמה הולכת על ארבע, רואה מסביבה את ד' אמותיה, את הצרכים שלה, את האוכל שלה. היא שקועה בגשמיות ואנוכיות. כך נראה אדם לפני עבודת המידות שלו - הוא משול לבהמה.

ואילו האדם, ההולך על שתיים רואה את הזולת מולו. אחרי שעובדים על עצמנו בימי הספירה נזכה להגיע לדרגת אדם ולהביא מאכל אדם – מנחה חדשה. מנחה חדשה – ר"ת _____ - זהו האבר המבדיל בין האדם לבהמה והופך אותו לנזר הבריאה. בקשר למנחות מצאנו בתורה כמה פעמים לשון תנופה:

- "יום הנף"

- "מיום הביאכם את עומר התנופה"

גם לכך יש שייכות לעבודת המדות הנדרשת מפסח ועד שבועות.

מספרים על רבי אהרון מקרלין, שאף שנפטר בן 36 העמיד 80,000 יהודים בעלי תשובה. פעם דבר עם יהודי שלא שמר תורה ומצוות ניסה להחזירו למוטב אך כל דבריו ושכנועיו לא הועילו: הוא נתקל שוב ושוב בסרובו של אותו יהודי.

כשראה ששום דבור לא מועיל, אחד בשולי בגדו וטלטל אותו טלטלה עזה, עד כדי כך שמעוצמתה נפל אותו יהודי, השתרע ארצה ואיבד את הכרתו לאחר זמן מה התעורר. הרהורי תשובה עלו במוחו ואח"כ חזר בתשובה. כששאלו תלמידיו של רבי אהרון את רבם מדוע טלטלו ענה: ראיתי שאותו אדם שקוע בתאוות גשמיות וכו', וכל מה שדברתי לא נכנס כלל ללבו, ומכיון שכך היה זקוק לטלטלה שתנער אותו ממצבו ורק אז יבין את שפל דרגתו ואת הצורך בעבודת ה'.

גם אנו בימי הספירה זקוקים לטלטלה, לתנופה שתנער אותנו מהמידות הרעות. משל לאדם שחבריו שכנעו אותו לעלות על הר מסוים והוא סרב. הם שכנעו שוב ושוב עד שהעלוהו בכח לפסגה וכשכבר עמד שם – נפעם כולו מהמראות והמחזות – לא רצה לרדת, עמד והשתומם מהנוף הנפלא אחרי זמן מה אמרו לו חבריו שתם זמנו ועליו לרדת שוב סרב, אך הם נטלוהו בכח עמם לתחתית ההר בימים הבאים הוא התגעגע מאד לרגעים היפים שחוה בפסגה והחליט לעלות ולטפס בכוחות עצמו.

הקב"ה – "דיד הנפש" נוטל כל אחד ואחד מעמנו בליל הסדר לראש הפסגה. אנו מגיעים לדרגות גבוהות ברוחניות, מגיעים לתחושות המתבטאות ב"אתה בחרתנו", "נשמת" "הלל", אבל במוצאי יו"ט תם זמננו ואנו נוחתים בתחתית ההר – בימי המעשה, בימי הספירה אנו עובדים את עבודת המדות ומטפסים בעצמנו אל ראש ההר, אל ראש המגדל – ואז תשמע לתמיד המנגינה הערבה המושלמת.